

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 18^{ΗΣ} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1976

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΝΙΚ. Κ. ΛΟΥΡΟΥ

Η ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ
ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Κ. ΝΙΚ. Κ. ΛΟΥΡΟΥ

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν πανηγυρίζει σήμερα τὴν 50ὴ ἐπέτειο τῆς ιδρύσεώς της καὶ συγχρόνως ἀποτίει φόρο τιμῆς στὸ δωρητὴ τοῦ Μεγάρου της καὶ μεγάλο εὐεργέτη της Σίμωνα Γεωργίου Σίνα, ἑκατὸ χρόνια ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατό του. Ἡ Σύγκλητος τῆς Ἀκαδημίας ἀνέθεσε στὸν Πρόεδρο καὶ τὸ Γενικὸ Γραμματέα, νὰ ἐκφωνήσουν τοὺς πανηγυρικοὺς λόγους τῆς ἡμέρας καὶ παρακάλεσε τὸ ἀρχαιότερο μέλος της τὸν κ. Ἀναστάσιο Ὁρλάνδο νὰ προσθέσει ἀναμνήσεις ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς λειτουργίας τῆς Ἀκαδημίας.

Δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ καθορισθεῖ ἡ ἱεραρχία τῶν ἐνεργειῶν ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ νὰ ὀργανωθεῖ νεοσύστατο Κράτος, ὅταν μάλιστα ἔχει τὴν τιμὴ νὰ φέρει τὸ βάρος ἐνδόξων παραδόσεων πολλῶν αἰώνων.

Ἐν τούτοις τὸ νεοσύστατο Ἑλληνικὸ Κράτος κατὰ τὰ πρῶτα βήματά του, ὕστερα ἀπὸ τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς ποὺ εἶχε ἐρημώσει τὰ περίλαμπρα μνημεῖα του καὶ περιορίσει τὴν πρωτοποριακὴ πνευματικὴ του πορεία, ἀκριβῶς ὅμως ἴσως γιὰ τοῦτο, ἔσπευσε μὲ τὴν ἀπελευθέρωση καὶ τὴν ἀνασυγκρότησή του, νὰ προβάλει τὴν καλλιέργεια τῆς πνευματικῆς του κληρονομίας.

Οἱ ἱστορίες τῶν Κρατῶν δὲν εἶναι βέβαια συγκρίσιμες.

Ἄλλὰ ποῦ θὰ ἀναζητήσῃ κανεὶς παρόμοια πνευματικὴ στοργή σὰν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὴν ἐλληνικὴν, ὅταν στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν ἀναγκῶν πρόβαλε τὴν ἰδρυση Πανεπιστημίου; Πόση τόλμη χαρακτηρίζει αὐτὴ τὴν ἀπόφαση, ἀφοῦ ἡ κατάλληλη ἐπ'ἀνδρωση τοῦ ἰδρύματος πὺν φύτρωνε στοὺς πρόποδες τῆς Ἀκροπόλεως, ἦταν ἀπὸ τὰ πράγματα προβληματικὴ;

Καὶ ἐν τούτοις δὲν ἀποτολμήθηκε μόνο τοῦτο. Οἱ ἀπαιτήσεις γιὰ πνευματικὴν, ἐπιστημονικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἀνάταση ἀπέναντι στίς ὑποχρεώσεις τοῦ παρελθόντος καὶ τίς προσδοκίαις τοῦ μέλλοντος, δὲν ἐπέβαλαν μόνο τὴν ἰδρυση Πανεπιστημίου ἀλλὰ καὶ χωριστὰ Ἀκαδημία.

Ἡ πρώτη ἰδέα γιὰ τὴν ἰδρυσή της ξεπήδησε μέσα ἀπὸ τίς φλόγες τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα. Ὁ Κωνσταντῖνος Πολυχροσιάδης σὲ ἓνα γράμμα του ἀπὸ τὴν Πίζα, ἔγραφε στὸ Δημήτριον Ὑψηλάντη στίς 5 Ἰανουαρίου 1822 : «Ὁ ἑταιρισμὸς καὶ τὰ παράσημά του πρέπει νὰ σιωπηθοῦν... Διότι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔθνους πᾶσα ἄλλη Ἑταιρεία εἶναι περιττή... Ἀλλ' ἀντ' αὐτῆς συστήσατε φιλολογικὴν Ἑταιρείαν ἢ Ἀκαδημίαν».

Στίς 10 Ἀπριλίου 1824 καὶ πρὶν ἀκόμα συγκροτηθεῖ τὸ Κράτος, «Σχέδιον περὶ ἀκαδημαϊκοῦ τινος Καταστήματος» ὑπέβαλαν στὸ «Βουλευτικὸν» 31 λόγιοι καὶ ἀγωνιστές. Ὁ ἀείμνηστος Ἀκαδημαϊκὸς Σωκράτης Κουγέας παρουσίασε στὴν Ἀκαδημία τὸ σχετικὸ κείμενον μὲ τίς ὑπογραφές. Ὅμως ἡ οὐτοπιστικὴ ἐκείνη προσπάθεια νὰ ἀπομιμηθεῖ τὴ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, δὲν εἶναι βέβαια παράδοξο ὅτι δὲν εἶχε ἀποτελέσματα.

Ἐφτά χρόνια ἀργότερα ὁ Friedrich Thiersch (Εἰρηναῖος Θείρσιος, σύμφωνα μὲ τὴ μετάφραση στὴ λογιώτατη γλῶσσα τῆς ἐποχῆς) κατέβηκε στὴν ἐλεύθερην Ἑλλάδα καὶ πρότεινε τὰ μέσα γιὰ τὴν ὕλικὴν καὶ πνευματικὴν ἀποκατάστασίν της. Ἀπὸ τίς προτάσεις ἐκεῖνες ὁδηγήθηκε ἡ Ἀντιβασιλεία γιὰ νὰ προβεῖ στὴν ἐκδοση δύο Διαταγμάτων τοῦ 1834, γιὰ τὴ σύσταση «ἐνὸς Πανεπιστημίου καὶ μιᾶς Ἀκα-

δημίας 'Επιστημῶν» στὴν Ἀθήνα. Εἶχε προταθεῖ ἀκόμα καὶ ἡ χωροταξικὴ ἀνέγερση τῆς Ἀκαδημίας εἴτε κοντὰ στὴ σημερινὴ Πλατεία Συντάγματος, εἴτε πίσω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο, πὺν τότε ὅμως δὲν εἶχε ἀκόμα ἀνεγερθεῖ, ἀλλὰ στὰ 1837 ἄρχισε νὰ λειτουργεῖ στὸ σπίτι πὺν παραχώρησε ὁ Ἀρχιτέκτων Κλεάνθης στὴν Πλάκα, καὶ πὺν ὕστερα ἀπὸ 140 χρόνια, ἐρειπωμένο ἀναστηλώνεται ἐφέτος.

Ἀς σημειωθεῖ ὅτι τὸ ἀρχέτυπο ὅλων τῶν Ἀκαδημιῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἀποτελεῖ ἡ Ἀκαδημία τοῦ Πλάτωνος. Ἀπὸ τὴν πνευματικὴ ἐκείνη ἐστία μεταλαμπαδεύτηκε τὸ φιλοσοφικὸ καὶ ἐπιστημονικὸ φῶς πρῶτα στὴν Ἀλεξάνδρεια, ὕστερα στὸ Βυζάντιο καὶ ἔπειτα στὴ Δύση, ὅπου κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς Ἀναγεννήσεως δημιουργήθηκαν οἱ ποικιλῶντες Ἀκαδημίες τῆς Ἰταλίας. Στὴν ἐπίδραση τῶν ἰταλικῶν Ἀκαδημιῶν ὀφείλει τὴν ἰδρυσή της ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, πὺν ἀναγνωρίστηκε ἐπίσημα ἀπὸ τὸν Richelieu στὰ 1636. Ἔτσι τὸ Ἀνώτατο ἐκεῖνο Πνευματικὸ Ἰδρυμα ἔγινε τὸ πρότυπο σχεδὸν ὅλων τῶν Ἀκαδημιῶν τῆς λοιπῆς Εὐρώπης. Στὰ 1640 ἰδρύθηκε ἡ Royal Society τοῦ Λονδίνου, στὰ 1700 ἡ Ἀκαδημία τοῦ Βερολίνου, δημιουργημα τοῦ Leibnitz, στὰ 1759 ἡ Ἀκαδημία τοῦ Μονάχου, στὰ 1846 ἡ Ἀκαδημία τῆς Λειψίας, στὰ 1847 ἡ Ἀκαδημία τῆς Βιέννης καὶ πολλὲς ἄλλες Ἀκαδημίες στὸν 18ο καὶ 19ο αἰῶνα. Δικαιολογημένα λοιπὸν καὶ οἱ λόγιοι τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνεγερσίας πῆραν ὡς πρότυπο τὴ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, ὅταν ἀποφάσισαν νὰ ἰδρύσουν Ἀκαδημία, δηλαδή νὰ ἐπαναφέρουν στὴ γενέτειρά της τὴν ἀπόδημη πνευματικὴ δάδα, πὺν ἐπὶ δύο χιλιετηρίδες εἶχε κάνει τὸ γύρο τῆς Εὐρώπης. Ἔτσι ἐπιτρέπεται νὰ θεωρηθεῖ δικαιολογημένη ἡ ἑλληνικὴ πρωτοβουλία τοῦ 1824.

Ἀλλὰ ὅπως συχνὰ συμβαίνει στὸν τόπο μας, οἱ καλὲς προαιρέσεις δὲν συνοδεύονται ἀπὸ ἀνάλογες ὕλικές καὶ πρακτικὲς δυνατότητες, πὺν φυσικὰ δὲν ὑπῆρχαν τότε.

Ἐντούτοις δὲν ἔλειψαν οἱ φωνὲς πὺν ὑπενθύμιζαν τὴν ἀπαίτηση τῆς πραγματοποιήσεως. Στὴν πρώτη γραμμὴ ὁ νεαρὸς τότε ποιητὴς

Παναγιώτης Σουτσος στήν ἐφημερίδα του («*Ἡλιος*»), πρότεινε ἀκόμα καὶ τὸν ὀργανισμό τῆς Ἀκαδημίας μὲ πέντε τμήματα. Ὑπέρμαχος γιὰ τὴν ἰδρυση ὁ Ἀλέξανδρος Ρίζος Παγκαβῆς, τόνιζε στὰ 1844 τὴν ἀνάγκη νὰ ἰδρυθεῖ Ἀκαδημία. Στὰ 1856 ὁ Σίμων Γ. Σίνας ὁ νεώτερος ἀναλαμβάνει τέλος τὴν πρωτοβουλία νὰ ἀνεγείρει τὸ περιλάμπρο νεοκλασσικὸ κτίριο, ὅπου βρισκόμαστε σήμερα, ἀψηφώντας τὴ δαπάνη τῆς πολυτέλειας.

Ὁ Σίμων Σίνας εἶναι ὁ κληρονόμος τῆς κολοσιαίας περιουσίας ποὺ συσώρευσαν τρεῖς γενεές. Ὁ πατέρας του Γεώργιος, ὁ πάππος του Σίμων καὶ ὁ προπάππος του πάλι Γεώργιος. Ἡ περιουσία αὐτὴ εἶχε κτηθεῖ μὲ τὸ ἐμπόριο καὶ τραπεζικὲς ἐπιχειρήσεις, ποὺ εἶχαν ἀναγάγει τὴν οἰκογένεια Σίνα ἀνάμεσα στοὺς Κροίσους τῆς ἐποχῆς. Ἡ ἀφιετηρία τοῦ Οἴκου εἶναι ἡ Μοσχόπολη τῆς Βορείου Ἡπείρου, ὅπου γεννήθηκε καὶ ἐγκαινίασε τὴ δράση του ὁ γενάρχης Γεώργιος. Ἀλλὰ ἡ ἀκτινοβολία μὲ τὰ χρόνια ἔγινε πανευρωπαϊκὴ μὲ ὑποκαταστήματα καὶ τράπεζες σὲ ὅλες τὶς εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες. Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστροουγγαρίας Φραγκῖσκος ὁ Α' εἶχε κι ὅλας ἀπὸ τὰ 1818 ἀπονεύειμει στὸ μεγαλέμπορο Σίνα Σίμονα τὸν πρεσβύτερο τὸν κληρονομικὸ τίτλο τοῦ Βαζώνου *Hodos* καὶ *Kizdia* μαζὶ μὲ τὶς ἀντίστοιχες πλούσιες γαιοκτημοσύνες. Ὁ Σίμων ὁ πρεσβύτερος πέθανε τὸ 1822 καὶ κληροδότησε στοὺς γιουὺς του Γεώργιο καὶ Ἰωάννη τὴν τεράστια περιουσία, ποὺ καὶ πρὶν πεθάνει ὁ πατέρας του, εἶχε σημαντικὰ ἀυξήσει ὁ Γεώργιος ὁ νεώτερος. Ὁ Ἰωάννης ἔμεινε ἄτεκνος, ἐνῶ ὁ Γεώργιος ἀπέκτησε τὸ Σίμονα τὸ νεώτερο ποὺ γεννήθηκε στὶς 15 Αὐγούστου 1810 ἀπὸ τὸ γάμο τοῦ Γεώργιου μὲ τὴν Αἰκατερίνη *Derra Von Moroda*, Οὐγγαρέζα ἐλληνικῆς καταγωγῆς.

Ὁ χρόνος δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἀναφερθῶ σὲ περισσότερες λεπτομέρειες αὐτῆς τῆς καταπληκτικῆς οἰκογένειας Σίνα ποὺ βρίσκονται στὸ ἐμπεριστατωμένο σύγγραμμα, δημοσιευμένο κατὰ παραγγελία τῆς Ἀκαδημίας ἀπὸ τὸν κ. Γεώργιο Λαῖο. Δὲν μπορῶ ὅμως καὶ νὰ παραλείψω ὅτι αὐτὸς ὁ Γεώργιος ὁ νεώτερος ὀφείλε τὴν καταπληκτικὴ αὐ-

ξηση τῆς πατρικῆς περιουσίας στοῦ ἐμπόριο τοῦ βάμβακος, πὺν ἐπεξέτεινε σὲ ἐγκατάσταση μεγάλου νηματοργείου. Εἶχε ἐπίσης ἰδρύσει ἐργοστάσιο χαρτοποιίας καὶ δημιουργήσει συγκοινωνιακὰς ἐπιχειρήσεις μεγάλης ὀλκῆς, ὅπως τὸ σιδηρόδρομο πρὸς τὴ Νότιο Αὐστρία, πὺν προέκτασή του θεωροῦνται οἱ σιδηρόδρομοι τῆς Βαλκανικῆς, τὴν πρώτη ἀτμοπλοϊκὴ Ἑταιρεία στοῦ Δούναβη, τὴ γέφυρα τοῦ ἰδίου ποταμοῦ στὴ Βουδαπέστη καὶ τὴ διώρυγα ἀνάμεσα στοῦ Δούναβη καὶ τὸν ποταμὸ Τίσα.

Στὰ 1833 ὁ Ὅθων, δηλ. ἡ Ἀντιβασιλεία, διόρισε τὸ Βαρῶνο Γεώργιο Σίνα ἄμισθο Γενικὸ Πρόξενο τῆς Ἑλλάδος στὴ Βιέννη. Ἀπὸ τότε ἀρχίζουν καὶ οἱ σημαντικὲς δωρεὰς τοῦ Γεωργίου πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ πρὶν ἀπ' ὅλα ἡ ἀνέγερση τοῦ Ἀστεροσκοπείου τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὰ δαπανηρὰ ὄργανά του, πὺν θεωρήθηκε πρωτοποριακὸ ἐπιστημονικὸ ἐπίτευγμα.

Ὅπως ὁ Σίνας ὁ πρεσβύτερος ἀνάθεσε στοῦ γιὸ τοῦ Γεώργιο ἀπὸ τὰ εἴκοσί του χρόνια σημαντικὲς πρωτοβουλίες, ἔτσι καὶ ὁ τελευταῖος ἐμπιστεύθηκε στοὺν εἰκοσάχρονο Σίμονα, μεγάλες οἰκονομικὰς καὶ ἐπιχειρηματικὰς εὐθύνες.

Ὅταν κάποιος ἀμαξὰς τῆς Βιέννης ἀνάφερε στοὺν πατέρα ὅτι ὁ γιὸς του τοῦ ἔδωσε διπλάσιο φιλοδώρημα ἀπὸ τὸν ἴδιο, ὁ πατέρας χαμογελώντας ἀπάντησε : «Ὁ γιὸς μου τί ἀνάγκη ἔχει, εἶναι σὲ θέση νὰ τὸ πράξη, γιὰτὶ ἔχει πλούσιο πατέρα». Ὁ Γεώργιος Σίνας πέθανε 73 χρονῶν στὶς 18 Μαΐου 1856. Ὑπολογίζεται πὺς ἀπὸ τὸ βαθύπλουτο πατέρα του ὁ Σίμων κληρονόμησε ὅταν ἦταν 46 χρονῶν, 80 ἑκατομμύρια φιορίνια, πρωτάκουστη δηλαδὴ περιουσία σὲ χέρια ἰδιωτικά. Ἦταν λοιπὸν ἔμπειρος καὶ ὥριμος μεγαλοεπιχειρηματίας καὶ τραπεζίτης. Ἀπὸ τὸ γάμο του στὰ 1835 μὲ τὴν Ἰφιγένεια Γκίκα, ἐλληνικῆς καταγωγῆς ἀπὸ τὴ Ρουμανία, ἀπέκτησε ἑξὶ τέκνα, δύο πέθαναν σὲ νεαρὴ ἡλικία. Οἱ τέσσερις θυγατέρες του παντρεύτηκαν μὲ Ἕλληνες καὶ ξένους εὐγενεῖς ὅπως τὸ γιὸ τοῦ Ἀλέξανδρου Μαυροκορδάτου Γεώργιο, τὸ Γρηγόριο Ὑψηλάντη τὸ Δούκα τοῦ Castries

καὶ τὸν κόμη *Wimpffen*. Δυστυχῶς μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σίνα καὶ τῆς Ἰφιγένειας, δὲν ἀπόμεινε σχεδὸν τίποτα ἀπὸ τὴν κολοσιαία ἐκείνη περιουσία.

Ὁ Σίμων Σίνας ἦταν ἐξαιρετικὰ μορφωμένος καὶ ἐλληνολάτρης. Σπούδασε μὲ ἰδιαίτερον δασκάλους ἀλλὰ καὶ στὸ Κλασσικὸ Γυμνάσιο τῆς Βιέννης ὅπου ἔμαθε τὰ ἐλληνικά. Ἐφοίτησε στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Βιέννης καὶ σπούδασε Φιλοσοφία, Ἱστορία καὶ Πολιτικὴ Οἰκονομία καὶ ταξίδεψε σὲ πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, ἔχοντας σὰν συνοδό του τὸν ἔμπορο καὶ διανοούμενο Ζηρόβιο Πόπ.

Τὰ ἀτομικὰ προσόντα τοῦ Σίμονα, ἡ καλλιεργημένη ἐξυπνάδα του, τὸ ἐπιβλητικὸ παράστημά του, ἡ εὐγενικὴ φυσιογνωμία του, οἱ ἐπιμελημένοι τρόποι του καὶ φυσικὰ ἡ μόρφωση, ἡ γλωσσομάθεια, ἡ ἐπαγγελματικὴ ἰκανότητά του σὰν τραπεζίτη καὶ μεγαλοεπιχειρηματία, ἀλλὰ καὶ ὁ πλοῦτος καὶ ὁ κληρονομικὸς τίτλος τῆς εὐγένειας, ἐπέβησαν τὸ Σίμονα ἀπὸ τῆ νεαρῆς του ἡλικίας, ὅχι μόνον στὴ Βιέννη ἀλλὰ καὶ σὲ ὁλόκληρην τὴν Εὐρώπην, σὰν κοινωνικὸ καὶ οἰκονομικὸ ἀστὲρ πρωτοῦ μεγέθους. Ἡ οἰκογενειακὴ διαβίωσή του στὰ διάφορα ἀνάκτορα ποὺ τοῦ ἀνῆκαν σὲ πολλὰς πόλεις ἦταν πολυτελέστατη. Οἱ μετακινήσεις του μὲ τὴν ἐπίσημην συνοδεία του, ἀκολουθοῦσαν ἐθιμοτυπία μεγιστάνων.

Ἐντούτοις ὁ Σίνας ἦταν καταδεχτικός, δὲν ἦταν ἐπηρμένος. Ἐξήσησε στὴν ἀτμόσφαιρα ποὺ εἶχαν δημιουργήσει στὴ Βιέννη ὕστερα ἀπὸ τὸ Μότσαρτ, ὁ Μπετόβεν καὶ ὁ Σοῦμπερτ, ὁ Grillparzer καὶ τόσοι ἄλλοι σοφοὶ καὶ καλλιτέχνες, ὥστε ἀγάπησε τὶς ἐπιστῆμες καὶ τὶς τέχνες καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τους.

Ἡ ἐπιχειρηματικὴ νοημοσύνη του καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὰ ἔργα τοῦ πατέρα του, τὸν κατεύθυναν νὰ αὐξήσει ἀκόμα περισσότερο τὴ μυθικὴ πιά περιουσία του. Οἱ πνευματικὲς του ὁμως ἀρετὲς τὸν ὥθησαν ὥστε νὰ ἐπιδιοθεῖ κυριότερα καὶ σὲ μεγάλη κλίμακα σὲ δωρεὰς καὶ χορηγίες γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἐνίσχυση ἐπιστημόνων καὶ καλλιτεχνῶν ποὺ τὸν ἀνάδειξαν ἀναμφισβήτητο Μαικήνα τῆς Εὐρώπης

τοῦ 19ου αἰώνα. Τὸ στῆθος του ἦταν κατάφορτο ἀπὸ μεγαλόσταυρους, ἀκόμη καὶ τοῦ Μεξικοῦ.

Στὴ μνήμη τοῦ πατέρα του ἀφιερώνει ὁλόκληρη σειρὰ σημαντικῶν φιланθρωπικῶν δωρεῶν, στὴν Αὐστρία καὶ στὴν Οὐγγαρία. Στὸ Σίμωνα Σίνα ὀφείλεται ἡ ἀνέγερση καὶ προικοδότηση τῆς Ἀκαδημίας τῆς Βουδαπέστης καὶ ὁ πολυδάπανος συμπληρωματικὸς ἐφοδιασμὸς τοῦ Ἀστεροσκοπείου τῶν Ἀθηνῶν ποὺ εἶχε ιδρύσει ὁ πατέρας του. Ἀκόμα ὅμως καὶ ὁ πολυτελής ὀρθόδοξος ναὸς τῆς Ἀγίας Τριάδας στὴ Βιέννη καθὼς καὶ ἡ ἐκεῖ Ἐμπορικὴ Σχολὴ καὶ ὁ πύργος τοῦ Albrecht γιὰ τὴν «Τέρψη τοῦ κοινοῦ» ὅπως ἀναγράφεται στὴν εἰσοδό του. Ἀπειρες εἶναι ἐπίσης οἱ δωρεές ποὺ πρόσφερε ὁ Σίνας στὴν Ἑλλάδα. Στὰ 1870 ἀγόρασε τὸν Πύργο τῆς Βασιλίσσης στὰ Λιόσια, γιὰ νὰ ἐνισχύσει οἰκονομικὰ τὴν ἔκπτωτη Βασίλισσα Ἀμαλία. Τέλος ὁ Ὅθων τὸν διόρισε κληρονόμο τοῦ πατέρα του, Γενικὸ Πρόξενο καὶ ἀργότερα Πρεσβευτὴ τῆς Ἑλλάδος στὴ Βιέννη, ὅχι μόνο ἐπειδὴ εἶχε ἀναπτυχθεῖ προσωπικὴ βασιλικὴ φιλία, ἀλλὰ καὶ γιατί εἶχαν προηγηθεῖ πολλαπλές οἰκονομικὲς ἐξυπηρετήσεις ἐκ μέρους τοῦ Σίνα πρὸς τὸν Ὅθωνα καὶ τὴν Κυβέρνησή του. Τοὺς πρώτους Βασιλεῖς ἀγάπησε εἰλικρινὰ καὶ λυπήθηκε βαθύτατα γιὰ τὴν ἐξορία τους. Ἡ φιλικὴ ὅμως στάση τοῦ Γεωργίου τοῦ Α', βοήθησε ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς Βασιλείας του νὰ μὴ παύσει τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Σίνα καὶ νὰ συνεχιστεῖ μὲ πλουσιοπάροχα ἐμβάσματα ἢ ἐλληνολατρεία του. Ἐντούτοις τὴν Ἑλλάδα δὲν κατόρθωσε νὰ τὴν ἐπισκεφθεῖ ποτέ.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ μὴν ἐπεκταθῶ περὶ σσότερο στὴ σύντομη βιογραφία τοῦ Σίμωνα Σίνα, γιὰ ν' ἀσχοληθῶ μὲ τὴ μεγάλη του δωρεὰ τοῦ Μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ τὴν ἱστορία τῆς ιδρύσεώς της.

Ἀπὸ ἐπιστολὴ τοῦ Σίνα τῆς 16ης Ἰουλίου 1856 δημοσιευμένη στὴν ἐφημερίδα («Ἡλιος») (ποὺ διαφεύδει ὅτι ἄλλοι τοῦ ὑπέδειξαν τὴν ἴδρυσή τῆς Ἀκαδημίας) προκύπτει ὅτι ὁ Σίνας εἶχε ἤδη ἀποφασίσει νὰ ἀνεγείρει τὸ Μέγαρο τῆς Ἀκαδημίας μας ἀπὸ τότε.

Ἡ κατάθεση τοῦ θεμέλιου λίθου ἔγινε πανηγυρικῇ μὲ τὴν παρουσία τῶν Βασιλέων, τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅλων τῶν ἐπισήμων στὶς 2 Αὐγούστου τοῦ 1859. Ὁ Τερτσέτης ἐξύμνησε τὸ γεγονός μὲ μιὰ ἐμπνευσμένη ὠδή.

Τὸ οἰκόπεδο 9.900 τετραγωνικὰ μέτρα, παραχώρησε ὁ Δῆμος Ἀθηναίων καὶ ἡ Μονὴ Πετράκη, ἀφοῦ προηγουμένως πολιόρκησαν τὸ Σίνα μὲ προσφορὰς διάφοροι οἰκοπεδοῦχοι. Τὰ σχέδια γιὰ τὸ κτίριο καὶ τὴ διακόσμησίν του, εἶχαν μελετηθεῖ μὲ πολλὴ προσοχὴ καὶ ἐπιμέλεια. Ὁ κύριος ἀρχιτεκτονικὸς σύμβουλος τοῦ Σίνα, ἦταν ὁ Δανὸς Θεόφιλος Hansen πὺν εἶχε ἤδη προσφέρει μὲ ἐπιτυχία τὶς ὑπηρεσίες του στὶς οἰκοδομικὰς ἐργασίες τοῦ πατέρα του καὶ ἔχαιρε γενικῆς καλλιτεχνικῆς φήμης. Ὁ δεῦτερος σύμβουλος τοῦ Σίνα ἦταν ὁ Βιενέζος ζωγράφος Rahl πὺν μὲ δαπάνη τοῦ Σίνα φιλοτέχνησε τὴ μεγάλη τοιχογραφία στὰ προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου. Οἱ δύο αὐτοὶ καλλιτέχνες ἦρθαν στὴν Ἀθήνα τὸ 1859 καὶ ἀνάθεσαν ἐπὶ τόπου τὶς ἐργασίες τῆς οἰκοδομῆς στὸ Γερμανὸ ἀρχιτέκτονα Treiber καὶ τὴν προμήθεια τῶν ὑλικῶν στὸ Νικόλαο Κουμέλη. Ἀργότερα ὁ μὲν Hansen κατέστησε ἀπόλυτο πληρεξούσιό του τὸ νεαρὸ Γερμανὸ ἀρχιτέκτονα Ernst Ziller πὺν ἀνάλαβε τὴν ἐπίβλεψη τῆς οἰκοδομῆς. Τὴ γλυπτικὴ ἐργασία γιὰ τὴ διακόσμηση ἀνάθεσε στὸ λαμπρὸ Ἑλληνα γλύπτη καὶ ὑπότροφο τοῦ Σίνα στὸ Μόναχο καὶ στὴ Δρέσδη, Λεωνίδα Δρόση. Ὁ Σταμάτης Κλεάνθης νέος Ἑλληνας ἀρχιτέκτων, συνέστησε γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν ἐργασιῶν τὸν Ἰωάννη Φυτάλη.

Τὰ νεοκλασσικὰ σχέδια τῆς Ἀκαδημίας περιέχονται σὲ λεύκωμα πὺν ὁ Σίνας πρόσφερε στὸν ἀδελφὸ τοῦ Ὁθωνα, τὸ Βασιλεῖα τῆς Βαυαρίας Μαξιμιλιανὸ καὶ πὺν θαυμάστηκαν ἀπὸ πολλὰς πλευρὰς. Ὁ ἐλληνικὸς καὶ ὁ ξένος τύπος ἔγραψαν μὲ ἐνθουσιασμό. Ὁ Σίνας δὲν ἔπαυσε νὰ χρηματοδοτεῖ μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐμβάσματα καὶ νὰ παρακολουθεῖ ἀπὸ μακρὺν ἀλλὰ μὲ ἀδιάπτωτο ἐνδιαφέρον, τὴν πρόοδο τῆς οἰκοδομῆς. Ἡ ἔξωση ὁμῶς τοῦ Ὁθωνα ἀνάκοψε τὶς ἐργασίες καὶ ὁ ἐργολάβος Κουμέλης ὑπέβαλε διαμαρτυρίες γιὰ τὰ χρήματα πὺν τοῦ

ὄφειλαν. Ὁ Πρότασις τοῦ Πανεπιστημίου Φρεαρίτης ζητοῦσε νὰ ἀπομακρυνθοῦν τὰ ἀποθηκευμένα μάρμαρα ἀπὸ τὴ γειτονία τοῦ Πανεπιστημίου !

Μὲ τὴν ἔξωση τοῦ Ὕθωνα ὁ Σίνας παραιτήθηκε ἀπὸ Πρεσβευτῆς τῆς Ἑλλάδος στὴ Βιέννη. Ἀλλὰ μετὰ τὴν πρώτη ἐντύπωση ἀπὸ τὴν ἀνάρρηση τοῦ Γεωργίου τοῦ Α' ἡ ἀγάπη τοῦ Σίνα γιὰ τὴν πατρίδα του τὸν προσάρμοσε στὶς περιστάσεις. Ἴσως συντέλεσε καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ γαμπροῦ του Γρηγορίου Ὑψηλάντη μὲ τὴν προσωπικὴ παρουσία τοῦ Γεωργίου στὴ Βιέννη, ὡς διαδόχου στὴν Πρεσβεία πὺν κατεῖχε ὁ πεθερὸς του. Ἀλλωστε καὶ ἡ Ἐφημερίδα «Ἡλιος» συνιστᾷ στὸ Γεώργιο νὰ ἀποταθεῖ στὸν «500εκατομμυριοῦχο» γιὰ νὰ βοηθήσει τὴ χρηματικὴ ἀμηχανία τῆς Ἑλλάδος.

Οἱ ἐργασίες γιὰ τὴν ἀνέγερση τῆς Ἀκαδημίας πὺν εἶχαν διακοπεῖ μετὰ τὴν ἔξωση, ξανάρχισαν καθὼς καὶ ἡ χρηματοδότηση ἐξασφαλίζεται ἀπὸ τὸ Σίνα μὲ τὸ ποσὸν 1.000.000 φιορίνια στὴ διαθήκη του. Ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας Χαράλαμπος Χριστόπουλος ὑποβάλλει στὴ Βουλὴ Νομοσχέδιο γιὰ τὴν ἰδρυση τῆς Ἀκαδημίας. Ὁ Μαρίνος Παπαδόπουλος - Βρεττός, πὺν εἶχε ὑποστηριχθεῖ ἀπὸ τὸ Σίνα γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ καὶ Γαλλικὴ ἔκδοση τοῦ βιβλίου του «Αἱ Νέαι Ἀθῆναι», γράφει γιὰ τοὺς μέλλοντες Ἀκαδημαϊκοὺς : «Ἀποθέτοντες τὴν ὑπερβολικὴν μετριοφροσύνην ἡδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν ἄνδρες τοιοῦτοι οἷοι ὁ ἔξοχος φιλόσοφος Φίλιππος Ἰωάννου, ὁ σοφὸς Ἑλληνιστὴς Ἀσώπιος, ὁ πολυμαθὴς θεολόγος Φαρμακίδης, ὁ εὐφραδὴς Πίκκολος, ὁ Ἀνδρέας Μουστοξύδης καὶ ἄλλοι, ἄξιοι νὰ κοσμήσωσι τὸν τίτλον τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ χωρὶς νὰ κινήσωσι τῶν φθονερῶν τὸ μείδιμα». «Ὁ Κόντος εἶναι δόκιμος φιλόλογος καὶ ὁ Κουμανούδης γνωστὸς ἀρχαιολόγος», γράφει ἀργότερα ἀπὸ τὸ Βερολίνο ὁ Πρέσβυς Ἀλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβῆς καὶ στέλνει καὶ σχέδιο Ὁργανισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας.

Τὸ 1868 ὁ Ziller ξαναγύρισε στὴν Ἀθήνα ἀπ' ὅπου μὲ τὴν ἔξωση τοῦ Ὕθωνα εἶχε ἀποχωρήσει. Πενήντα ἐργάτες συνεχίζουν τὸ

ἔργο. Ὁ Δρόσης, καθηγητὴς τώρα στὴ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν, σμιλεύει σὲ πεντελικὸ μάρμαρο τὴ «Γέννηση τῆς Ἀθηνᾶς» ποὺ θὰ τοποθετηθεῖ στὸ κεντρικὸ ἀέτωμα τῆς προσόψεως. Τὸ πρόπλασμα γι' αὐτὴ τὴ σύνθεση ἀποσπᾷ τὸ Α' βραβεῖο στὴν ἔκθεση τῆς Βιέννης τὸ 1873, ὅπου ἐκθέτονται καὶ τὰ προπλάσματα γιὰ τὴν Ἀθηνᾶ, τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν Σωκράτη καὶ τὸν Πλάτωνα. Ὁ Griepenkerl, μαθητὴς τοῦ Rahl ἀνέλαβε τὴ διακόσμηση τῆς μεγάλης αἴθουσας μὲ τὸ μυθολογικὸ κύκλο τοῦ Προμηθέα. Τὰ ὑπόλοιπα γλυπτὰ τῶν ἀετωμάτων ἔγιναν ἀπὸ τετρακότα καὶ ἑφτάσαν ἀπὸ τὴ Βιέννη. Τὰ σχεδίασε ὁ Hansen καὶ τὰ ἐκτέλεσε ὁ Melnitzky. Παριστάνουν τὴν Ἀθηνᾶ προστάτιδα τῆς Γεωργίας, τῆς Βιομηχανίας, τῆς Ναυπηγικῆς καὶ γενικότερα τῆς Τέχνης καὶ τῆς Ἐπιστήμης.

Ὁ θαυμασμὸς γιὰ τὸ ἀνεγειρόμενο κτίριο, ἐκδηλώνεται ἀπὸ πολλοὺς ἐπισκέπτες τῆς Ἀθήνας. Ὁ Ziller γράφει πρὸς τὸν Hansen στὶς 22 Ἰουνίου 1872. «Ἡ οἰκοδομὴ προκαλεῖ μεγαλειώδη ἐντύπωση εἰς τοὺς διαβάτας τῶν ὁποίων τὰς σχετικὰς συνομιλίας ὠτακουστῶν»!

Δὲν εἶχε ὅμως ἀκόμα τελειώσει ἡ καλλιτεχνικὴ ἐπέμβαση τοῦ Hansen. Ἀποφασίζεται σύμφωνα μὲ ἀρχαῖα πρότυπα ἡ ἐπιχρῶσις ποὺ ἐφάρμοσε ὁ Hansen καὶ στὸ νεοκλασσικὸ μέγαρο τῆς Βουλῆς τῆς Βιέννης. Ἐπιχρυσώνονται λοιπὸν μὲ κατάλληλο τρόπο τὸ φόντο τῶν ἀετωμάτων καὶ ὀρισμένα ἄλλα διακοσμητικὰ στοιχεῖα ποὺ ἀποκτοῦν ἀπαράμιλλη λάμψη. Ὁ χρόνος τὴν ἔχει δυστυχῶς ἐπηρεάσει, ἀλλὰ θὰ ἀποκατασταθεῖ ὅταν κατορθωθεῖ ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰ περιστερία καὶ τὴ ρύπανση τῆς Ἀθηναϊκῆς ἀτμόσφαιρας.

Δυστυχῶς ὁ μέγας δωρητὴς δὲν πρόλαβε νὰ θαυμάσει τὸ ἔργο του. Ὁ Σίμων Γ. Σίνας, ὅστερα ἀπὸ πολύμηνη ἀρρώστεια, πέθανε στὶς 15 Ἀπριλίου 1876, πρὶν ἀκόμα ἀποπερατωθεῖ τὸ κτίριο τῆς Ἀκαδημίας.

Ἡ σύζυγός του Ἰφιγένεια συνέχισε μετὰ τὸ θάνατό του τὴν ἀγαθοεργὸν δράση τοῦ Σίνα σύμφωνα καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν του, διατυπωμένη στὴ διαθήκη του. Ὅλη ἡ προσοχὴ τῆς στρέφεται στὴν ἀπο-

περάτωση τοῦ Μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας πού χρειάστηκε ἕξη ἀκόμα χρόνια. Τὸ 1882 στήθηκαν στὶς στῆλες τους τὰ ἀγάλματα τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ τῆς Ἀθηνᾶς πού εἶχε φιλοτεχνήσει ὁ Δρόσης. Λίγο ἀργότερα πέθανε πρόωρα ὁ μέγας αὐτὸς γλύπτης χωρὶς νὰ προφτάσει νὰ ἐκτελέσει οὔτε τὸ Σωκράτη οὔτε τὸν Πλάτωνα πού κοσμοῦν τὴν εἴσοδο τῆς Ἀκαδημίας, οὔτε καὶ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Σίνα. Ὅπως βεβαιώνει ὁμως ὁ Ziller τὰ προπλάσματα πού εἶχε φιλοτεχνήσει ὁ Δρόσης ἦταν τόσο τέλεια ὥστε τὰ ἐκτέλεσαν μὲ ἀκρίβεια Ἕλληνες καὶ Ἰταλοὶ μαθητές του καὶ τοποθετήθηκαν τὸ 1885. Ἐνα χρόνο πρὶν εἶχε πεθάνει ἡ Ἰφιγένεια Σίνα στὶς 2 Δεκεμβρίου 1884. Ἡ συνολικὴ δαπάνη τῆς ἀνεγέρσεως ἔφτασε τὰ 3.360.000 φιορίνια, ἀνυπολόγιστης ἀξίας ποσὸν γιὰ τὶς τότε συνθῆκες. Τὸ μέγαρο παραδόθηκε στὸ Ἑλληνικὸ Κράτος ἀπὸ τὸν Ziller στὶς 20 Μαρτίου 1887 καὶ μάλιστα στὸν τότε Πρωθυπουργὸ Χαρίλαο Τρικούπη. Παράδοξα δὲν μεσολάβησε καμιὰ τελετή.

Ἀλλὰ ἡ ἐπάνδρωση τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἡ λειτουργία της καθυστέρησε ἀκόμα 39 χρόνια. Ἀμέσως μετὰ τὴν παράδοση στὶς 23 Μαρτίου 1887 ὁ καθηγητὴς καὶ Πρόεδρος τῆς Ἰατρικῆς Ἑταιρείας Ἀναγνωστάκης κατόρθωσε νὰ δανειστεῖ τὸ Μέγαρο τῆς Ἀκαδημίας γιὰ νὰ ἐορταστεῖ ἡ ἐπέτειος τῆς 50ετηρίδας τῆς Ἰατρικῆς Ἑταιρείας μὲ τὸ 10ο Πανελλήνιο Ἰατρικὸ Συνέδριο.

Ὑπὲρ τῆς λειτουργίας τῆς Ἀκαδημίας εἶχαν ἐκδηλωθεῖ πολλοὶ Ἕλληνες σοφοὶ ὅπως ὁ Ἀλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβῆς, ὁ Κωνσταντῖνος Παπαρηγόπουλος καὶ ἄλλοι. Ὁ Νικόλαος Δαμαλᾶς ὁμως στὸν πρωτανικό του λόγο, ὁ Ἐμμανουὴλ Ροΐδης, ὁ Εἰρηναῖος Ἀσώπιος, ὁ Ἀλέξανδρος Φιλαδελφεύς, ὁ Γεράσιμος Βῶκος καὶ ἄλλοι, εἶχαν ἀντίθετη γνώμη. Ὁ Ἀγγελος Βλάχος ἔγραφε μάλιστα μὲ τὸ σκαπτικὸ του πνεῦμα «Καλύτερα νὰ εἴχαμε Ἀκαδημαϊκοὺς χωρὶς Ἀκαδημία, παρὰ Ἀκαδημία χωρὶς Ἀκαδημαϊκοὺς». Ὁ ὑποκειμενισμὸς τῶν Ἑλλήνων δὲν ἦταν δυνατὸν μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία νὰ μὴν ἐκδηλωθεῖ.

Τὸ 1900 ἐπὶ πρωθυπουργίας Γ. Θεοτόκη προκαλεῖται πάλι κά-

ποια κίνηση πού κατά τὸ Γεράσιμο Βῶκο «ἔζησε εὐτυχῶς 24 μόνο ὧρες». Ὡστόσο ἡ Κυβερνητικὴ διάθεση δὲν ἐξατμίστηκε. Ἐγινε πρόταση ἀπὸ τὸν Ἀθαν. Εὐταξία, Ὑπουργὸ Παιδείας, στὸ Δημήτριο Βερναρδάκη ν' ἀναλάβει τὶς προκαταρτικὲς ἐργασίες γιὰ τὴ λειτουργία τῆς Ἀκαδημίας, πού αὐτὸς δὲν ἀποδέχθηκε. Τὸ 1904 φαίνεται ὅτι ὁ Σπ. Λάμπρος συνέταξε ὁργανισμὸ ἐκ μέρους ἐπιτροπῆς φιλολόγων μὲ τὴ συνεργασία τοῦ Κλέωνος Ραγκαβῆ, γυιοῦ τοῦ Ἀλέξανδρου. Καὶ ὁ Δ. Καλογερόπουλος στὸ περιοδικὸ «Πινakoθήκη» ἀναφέρει καὶ ὁνόματα ὑποψηφίων Ἀκαδημαϊκῶν.

Ἀλλὰ καὶ πάλι δὲν ἔγινε τίποτα. Ἡ ἐπιμέλεια τοῦ κτιρίου ἀνατέθηκε ἀπὸ τὸ 1887 στὸν τότε Γραμματέα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ μετέπειτα Καθηγητὴ τῆς Νομικῆς Σχολῆς Νικόλαο Γουναράκη, ἀλλὰ ἀργότερα στὸ Νομισματολόγο Ι. Σβορώνο πού ἐγκατέστησε στὸ 1890 τὸ Νομισματικὸ Μουσεῖο στὴν Ἀνατολικὴ Πτέρυγα τῆς Ἀκαδημίας. Καὶ ἀφοῦ ἔτσι ἀνοιξε ἡ ὁρεξή, ἀρχισαν ἀπὸ πολλὰς πλευρὰς νὰ ἐποφθαλμιοῦν τὶς αἰθουσες τοῦ Μεγάρου, διάφορα σωματεῖα, ἕως ὅτου τὸ 1919 ἡ Διεθνὴς Ἀκαδημαϊκὴ Ἐνωση, συνέρχεται στὶς Βρυξέλλες καὶ ἡ Ἑλλὰς κινδύνευε νὰ μὴν ἀντιπροσωπευθεῖ, ἂν ἡ Κυβέρνηση τοῦ Ἐλευθέρου Βενιζέλου δὲν ἔδινε τὴν ὑπόσχεση ὅτι πολὺ σύντομα θὰ λειτουργήσῃ ἡ Ἀκαδημία. Τὴν ἐκπλήρωση τῆς ὑποσχέσεως πού εἶχε ἀναλάβει ὁ Δ. Αἰγινήτης παρεμπόδισαν οἱ πολιτικὲς περιστάσεις, ὥστε μόλις τὸ 1926 ἐπὶ δικτατορίας Παγκάλου ὁ Δημήτριος Αἰγινήτης ἀποφασίζει νὰ δεχθεῖ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας γιὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεση τοῦ Βενιζέλου καὶ νὰ ὑπογράψῃ στὶς 18 Μαρτίου 1926 Συντακτικὴ Πράξη γιὰ τὴν ἰδρυση τῆς Ἀκαδημίας. Στὸ Δημήτριο Αἰγινήτη ὀφείλει ἡ Ἀκαδημία τὴν πρώτη νομοθεσίαν της καὶ τὴν ὑπόδειξη τῶν 38 Μελῶν της πού διορίστηκαν ἀριστίνδην.

Τὰ κύρια ἄρθρα τοῦ Ἰδρυτικοῦ τῆς Ἀκαδημίας εἶναι τὰ ἀκόλουθα :

Ἄ ρ θ ρ ο ν 1

«Ἰδρύεται ἐν Ἀθήναις Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν, τῶν Γραμ-

μάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀκαδημία Ἀθηνῶν», ἔχουσα σκοπὸν

α) Τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν ἐπιστημῶν, τῶν γραμμάτων καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν καὶ καθόλου τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων διὰ τῆς συγκεντρώσεως καὶ τῆς συνεργασίας τῶν ἐπιφανεστάτων Ἑλλήνων ἐπιστημόνων, λογογράφων καὶ καλλιτεχνῶν καὶ τῆς μετὰ τῶν ξένων Ἀκαδημιῶν καὶ ἄλλων ὑπερόχων ἐπιστημονικῶν λογίων καὶ καλλιτεχνῶν ἐπικοινωνίας.

β) Τὴν ἔρευναν τῶν στοιχείων καὶ τῶν προϊόντων τῆς Ἑλληνικῆς γῆς καὶ καθόλου τὴν μελέτην τῆς φύσεως τῆς Χώρας, τὴν ἐπιστημονικὴν ὑποστήριξιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς Γεωργίας, τῆς Βιομηχανίας, τῆς Ναυτιλίας καὶ τῶν λοιπῶν πλουτοπαραγωγικῶν κλάδων καὶ δυνάμεων τοῦ τόπου καὶ ἐν γένει τὴν προαγωγὴν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, καὶ

γ) Τὴν διὰ γνωμοδοτήσεων, προτάσεων, ἀποφάσεων καὶ κρίσεων διαφώτισιν καὶ καθοδήγησιν εἰς τὰ σχετικὰ ἔργα αὐτῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἄλλων Ἀρχῶν καὶ ἐν γένει τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτῆς δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου.

Ἄρθρον 2

Ὁ σκοπὸς τῆς Ἀκαδημίας ἐπιτυγχάνεται διὰ ἀνακοινώσεων, συζητήσεων, ὁμιλιῶν καὶ δημοσιευμάτων διὰ τῆς ἰδρύσεως Ἐργαστηρίων ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης καὶ ἐν γένει διὰ τῆς ὁργανώσεως, ἐνθαρρύνσεως καὶ ἐνισχύσεως τῆς γεωργικῆς, βιομηχανικῆς καὶ καθόλου τῆς καθαρᾶς καὶ τῆς ἐφηρμοσμένης ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης διὰ τῆς ἐκτελέσεως, προσκλήσεως ἢ ἐνθαρρύνσεως ἐρευνῶν, ἀνασκαφῶν, μελετῶν καὶ ἄλλων ἔργων διὰ προκηρύξεως διαγωνισμῶν καὶ ἀπονομῆς ἀριστείων, χρηματικῶν ἐπάθλων, ὑποτροφιῶν ἢ ἄλλων ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν βραβείων καὶ ἀμοιβῶν, διὰ συνεδρίων, ἀποστολῶν καὶ παντὸς ἄλλου καταλλήλου πρὸς τοῦτο μέσου ὑπ' αὐτῆς ἀποφασιζομένου ἢ ἐγκρινομένου).

Ἡ Ἀκαδημία πιστεύει ὅτι ἐκπλήρωσε ἕως τῶρα εὐσυνείδητα τὰ καθήκοντά της καὶ ὅτι θὰ βαδίσαι τὸ δρόμο της μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι τὰ στελέχη της καὶ οἱ προσπάθειές τους θὰ προσφέρουν χρήσιμους καρπούς στὸ πνευματικὸ στερέωμα τοῦ Ἑθνους.

Μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ σημερινοῦ πανηγυρισμοῦ ἡ Σύγκλητος τῆς Ἀκαδημίας ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεση τῆς ὀφειλόμενης προτομῆς τῆς Ἰφιγένειας Σίνα στὸ Γλύπτη Νικόλαο Περαντινὸ ὥστε ν' ἀποτελέσει τὴν ἀντίστοιχη προτομὴ τοῦ συζύγου της, ποὺ ἔχει φιλοτεχνήσει ὁ Λεωνίδας Δρόσης. Ἐγιναν ἐπίσης οἱ προτομὲς τῶν Hansen καὶ Ziller ἀπὸ τὸν Ἀκαδημαϊκὸ Βάσο Φαληρέα καθὼς καὶ τῶν Griepenkerl καὶ Α. Δρόση ἀπὸ τὴ γλύπτρια κυρία Κατερίνα Χαλεπᾶ-Κατσάτου. Στούς καλλιτέχνες ὀφείλονται εὐχαριστίες.

Στὴν Ἀνατολικὴ Αἴθουσα ἔχει ἐκτεθεῖ φωτογραφικὴ συλλογὴ ἐγγράφων τῆς ἱστορίας τῆς Ἀκαδημίας καὶ οἱ ἐκδόσεις τοῦ Ἰδρυματος. Ἡ Ἀκαδημία ἐπιφυλάσσεται ἐπίσης νὰ διανείμει εἰδικὸ ἀναμνηστικὸ μετάλλιο φιλοτεχνημένο ἀπὸ τὸν κ. Νικόλαο Περαντινὸ, καθὼς καὶ λεύκωμα μὲ τίς βιογραφίες τῶν Ἀκαδημαϊκῶν ποὺ ἔχουν ἀποδημήσει κατὰ τὰ πρῶτα πενήντα χρόνια τῆς λειτουργίας της.

Ἐκθέτει ἀκόμα μερικὰ ἀρχαῖα γλυπτὰ, ποὺ εὐαρεστήθηκαν νὰ δανείσουν στὴν Ἀκαδημία τὸ Ἑθνικὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο ἀπὸ τὴν παρακαταθήκη του, καθὼς καὶ ἡ Ἑθνικὴ Πινακοθήκη προπλάσματα τοῦ Λεωνίδα Δρόση. Ἡ Ἀκαδημία εὐχαριστεῖ ἀντιστοίχως τοὺς Διευθυντὰς τοῦ Μουσείου κ. Γιαλούρη καὶ τῆς Πινακοθήκης κ. Παπαστάμου.

Τέλος ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐπέτρεψε νὰ ἀνακοινωθεῖ σήμερα ὅτι ἔγινε δεκτὸ αἶτημα τῆς Ἀκαδημίας, νὰ παραχωρηθεῖ ἀπὸ τὸ Κράτος κατάλληλο οἰκόπεδο γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησις κτηρίου τῶν Κέντρων Ἐρεῦνης τῆς Ἀκαδημίας.

Πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸ καὶ τὴν Κυβέρνηση ἐκφράζονται θερμὲς εὐχαριστίες γιὰ τὴν ἐκδηλὴ καὶ πολύτιμη στοργὴ τῆς Πολιτείας ὑπὲρ τῆς Ἀκαδημίας.